

ДЪЛГОГОДИШНИ ПРАКТИКИ В СЕЛО БОТЕВО, ОБЩИНА ТУНДЖА, ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Мария Атанасова Желязкова-Димова
ОУ „Христо Ботев”

1. Име на практиката: „Дългогодишни практики”

2. Резюме:

2.1. Ще се спра накратко на 3 нетрадиционни дългогодишни форми на работа в ОУ „Христо Ботев”, село Ботево, община „Тунджа”, област Ямбол. Тези практики са „уроци”, „празници” и група по интереси.

а/ „Уроци на отворени врати” са провеждани по български език, математика, английски език, домашен бит и техника.

б/ „Европейски ден на езиците” – честваме на 26 септември.

в/ „Хоби” Ателие е група с много разнообразни интереси и дейност.

2.2. Тези всички практики ги обединяват:

- приложение с години;
- превърнали са се в традиция;
- провеждат се всичките пред публика;
- внасят множество положителни емоции и разнообразие.

3. Данни за училището

а/ Вътрешна среда на училището:

В ОУ „Христо Ботев” за учебната 2016/2017 г. се обучават 59 ученици в дневна форма на обучение и 56 ученици в самостоятелна форма на обучение. Средният годишен успех на училището за периода 2015-2016 е добър. През учебната 2016/2017 г. щатният педагогически персонал е 12. Училището се управлява от директор. Учителите са с висше образование и участват във вътрешни и външни квалификационни форми на обучение. С квалификация ПКС са 3 учители.

В училището има една синдикална организация. Училището разполага с обновено материална база и столово хранене на учениците. Подобрена е вътрешната среда – класни стаи, изградени сервизни помещения, кабинети, занимални. Имаме музикална зала с роял и амфитеатрално разположени банки (любимо наше място за тържества, общи събрания, родителски срещи, празници); мултимедиен кабинет с интернет. В медицинския кабинет обслужва медицинска сестра. Училище „Христо Ботев”, с. Ботево

има 136-годишна история с утвърдени традиции в обучението и възпитанието на подрастващото поколение в региона и общината. Учениците активно се включват в училищни, регионални, общински конкурси, състезания, празници, проекти и др. В училището се поддържа добър микроклимат, възможност за творческа работа в приветлива обстановка. Училището е общинско, и е на делегиран бюджет.

б/ Външната среда на училището се характеризира с:

- * Безработица, характерна за региона и страната;
- * Обедняване на населението, и като следствие – образованието не е приоритет;
- * Ниско заплащане труда на учителите (спрямо високата ангажираност) и негативните нагласи към професията;
- * Все повече нарастващи изисквания и отговорности към учителите и ниския им социален статус;
- * Ниска заинтересованост от страна на родителя - поради ниската му образованост;
- * Мигриране в чужбина;
- * Привличане на ученици от региона на училището и др.;
- * Липса на политика за финансиране на малките училища. Защото всички сме свидетели как закриване на училищата в селата е причина за миграция на жителите, а това води до струпване само на застаряващо население в едно населено място, и като следствие - заличаване на села от картата на България и обезлюдяване на цели райони.

4. Културно-образователна дейност, образователно направление /предмет, група /клас, форма на педагогическо въздействие /класна форма на работа, занимание по интереси.

4.1. Уроци на „отворени врати”

В ОУ „Христо Ботев, село Ботево от 9 години изнасяме „Уроци на отворени врати” в класовете от начален етап.

Уроците се изнасят и провеждат под зоркото око на нашите помощници и жури – родители и общественост. Тези уроци вече са традиция. Освен майки и татковци гостуват още баби и дядовци, директора, кмета, общественици, учители и възпитатели. Родителите посещават тези уроци с желание. На децата от ромски произход в стандартните часове понякога липсват през учебната година – тетрадка, учебник, учебна тетрадка или химикал. От тези „уроци на отворени врати” учениците не отсъстват и са съвсем акуратно подготвени от своя родител за учебните занятия. Посещението на родителите – не може да се сравни нито с посещаемостта на

родителските срещи (били те общи или по класове), нито с присъствието им на тържествата. Откритите уроци се провеждат с честота 1-2 пъти годишно. Такъв урок е празник за родителя (така го класифицирам през призмата на годините) – следи урока с внимание, идва с букети за учител и директор, носи бонбони и сладкиши като на празник.

Провежданите уроци на отворени врати са по предметите: български език и литература, математика и английски език в различните класове на начален етап.

През 2015/2016 учебна година - на 31 май, в слятия II-IV клас, проведения урок по предмета „Домашен бит и техника” беше особено емоционален и интересен. По темата „Работа с хартия” учениците се забавляваха много, а още повече техните гости – учители, директор и родители.

Децата като основни участници в урока – не се притесняват от наличието на външни хора, свикнали са работата им да се провежда пред посетители. Участват активно, даже възприемат часа по съответния предмет като тържество, а не като час в който се преподават нови знания, или се обобщава и преговаря. В обучението има прозрачност, тези уроци се провеждат 1-2 пъти годишно пред очите на цяло село Ботево вече 9 години.

4.2. Европейски ден на езиците – 26 септември

Европейски ден на езиците провеждаме в село Ботево, област Ямбол от 2004 година.

Учениците представят пред гостите стихове на български и английски език; драматизации; четат приказки на английски, любими четива от учебника, превеждат ги на български за неговорещите чуждия език; работят по презентации и др.

Гостуват родители и учители, разбира се винаги и директора.

Вип-гости и говорители на празника са били родители от чужбина – от Русия, Англия, Украйна, Гърция. Гостите-чужденци представят по много интересен начин живота в своята първа родина, връщат се назад към училищните дни, показват снимки и албуми, носят сувенири, изпълняват песни и стихове на матерния си език. Потопяме се в тяхната култура и мислено крачим след техните стъпки. Родителите в дует с децата си изпълняват произведения на своя език. На празника досега са присъствали общественици, представители от местен бизнес, ветерани от войните, приятели на училището.

4.3. Извънкласни форми: Група по интереси „Хоби” Ателие

а/ Същност

„Хоби” Ателие е група по интереси и работи активно 8 години без прекъсване на добра воля (като първите участници сега вече са XI клас). Тематиката е многоцветна и включва: народно творчество с неговото разнообразие; родова памет; проучване на професии с техните акценти и специфика; рубрики „Събеседник по желание” с гост-учител; създаване на жив кът в класната стая от едногодишни и многогодишни растения; интерес към царството на птичия свят – преброяване на представителите от вида Бял щъркел (*Coccyus Coccyus*) в землището на село Ботево и др. У някои деца се „запалиха” и провокираха нови интереси към непознати светове – като богатството на народното творчество на България, родния край, природното разнообразие и др.

б/ Етнографска сбирка

Етнографската сбирка е нашата гордост и рожба. Групата работи и с активното съдействие на родителите, бабите и дядовците. Всички помагат при създаване и обогатяването на етнографска сбирка с експонати от миналото на село Ботево и околностите; допълваме сбирката заедно.

Нашата колекция съдържа национални носии, оръдия на труда и предмети от бита на нашите прабаби и прадядовци. Това е живата история в частност на село Ботево, а по-общо и на България.

в/ Експонати

За децата няма неизвестни думи и понятия от нашето минало, занаяти и бит на българина преди 100-200 години (като тъкачен стан – хоризонтален, характерен за нашия край; совалка, бърдо, нищелки, скрипец, кросно, въртележки, чекрък, мотовилка, вретена, чекрък; стомни, грънци, менци, пиростия, нощ’ви; паламарки, сърп, къврѝма и много други).

Подобри се не само естетическия вид на класната стая с етнографската сбирка, но и имаш усещането че си в музей, докосваш се до миналото.

г/ Традиции

Тачим и пазим традициите, но провеждаме и по-нови, съвременни сбирки – например „Чаено парти” (цяла поредица с различни акценти) – „130-годишен юбилей на училището”, „Празник на мама”, „Коледа с мама и татко”, „Срещи по мъжки с татковците”, „Баба и дядо като ученици”. И всички наши гости и участници се връщат в своите разговори към училищните си дни – с радост и малко тъга.

Зачитаме и спазваме и съвременните обичаи – изработваме с майките мартеници, които сме закичвали за здраве на: домуващите от Дом за стари хора – с. Болярско, пенсионерските клубове в селата Ботево и Меден кладенец; децата от детските градини

в Ботево и Скалица; ученици от селата Меден кладенец, Роза и Скалица; общественици, местен бизнес и приятели на училището в региона.

д/ Знания и умения

Децата ни се учат на трудолюбие. Почитат и знаят българските обичаи и традиции, учат се че е много приятно и благородно да зарадваш и приятели и непознати. Нашите ботевски мартеници се веят на 1 март в цялото село и в околността /селата Савино, Меден кладенец, Межда, Скалица, Роза/.

Децата придобиват социални контакти. Стават част от българските обичаи и традиции защото участват няколко поредни години.

Провеждали сме меджии и седенки. Автентичната обстановка сме пресъздавали с деца и родители в националните носии от региона, с характерните местни гозби и трудови навици. Какво нещо - облечеш една носия и се докосваш до душата на българката!

Запознавали сме се с местните легенди в Ботево и околните села – Видинци, Савино и Меден кладенец.

Ателието включва в своя репертоар през годините – не за всекиго по нещо – а за всеки по много неща.

5. Време, в което е била реализирана практиката /периоди и дати/

а/ „Уроци на отворени врати” провеждаме от 9 години.

б/ „Европейски ден на езиците” отбелязваме от 2004 година.

в/ Групата по интереси е „Хоби” Ателие работи 8 години.

6. Учител, който е реализирал практиката:

Дейностите се реализират от: старши учител I-IV клас; учител по английски език начален етап – Мария Атанасова Желязкова-Димова

7. Описание на групата деца / ученици, с които е реализирана практиката – възрастови, полови, етнически и индивидуални особености, които са значими обучението:

- Възраст на децата: от I до IV клас

- Пол: Няма ограничения

- Етнически принадлежности: българи и голям процент роми

-Индивидуални особености: в състава има и трудноуспяващи ученици и неуверени деца.

8. Представяне на основните педагогически цели, които се преследват

- а/ получаване на нови знания – извън залегналите в учебната програма
- б/ придобиване на самочувствие на горди наследници на богато народно творчество
- в/ докосване до други култури и националности, запознаване с тяхната „различност и другост“; приучаване към толерантност
- г/ увереност в собствените сили и споделяне на успехите на учениците с родители и приятели
- д/ приучаване към ред и грижовност
- е/ провокиране на нови интереси.

9. Описание: постигане на новаторство / оригиналност по отношение на методи, форми, техники, технологии и др.

а/ Кое прави формите иновативни?

Класифицирам ги като иновативни форми („Европейски ден на езиците“, Уроци на „отворени врати“, и „Хоби“ Ателие) - защото:

- те са дългогодишни;
- търпят развитие във времето, обогатяват се и се усъвършенстват;
- провеждат се по нов и нестандартен начин при всяка сбирка и празник;
- интересни са със своето разнообразие и за участници и за гости.

На всичко ново и различно в нашето училище му се дава път, прегръща се всяка интересна и нестандартна идея. Иновации и оригиналност се приветстват от ръководството, като се помага и се дава „зелен семафор“.

б/ Използвам тези начини на работа, защото:

- * радват децата
- * дават поле за изява
- * показват увереност в собствените сили на детето
- * вдъхват спокойствие у родителя: „детето се справя“
- * разкриват нови хоризонти и непознати преживявания за учениците.

10. Описание на постигнатите резултати:

Учениците се обучават, възпитават, обгрижват и социализират в училище. За тях това е от особена важност защото има много деца от етническите малцинства – роми. За тях като модел на поведение и ценностна система се явява училището – единствен

източник и критерий. За съхраняването на културната идентичност – като наследници на богатата и героична история сме длъжни да запознаем младото поколение и „запалим“ искрата на познание и любов.

Дългогодишните практики в село Ботево, общ. „Тунджа“, Ямболско отразяват опита ни в учебен процес и дейност по интереси през годините, които се подкрепят от родителската общност, директор и общественост.

11. Предимства на практиката, сравнена със стандартните подходи:

Контрастът на провежданите начини на работа - със стандартните виждам по следния начин:

- предизвикателството е всеки път - ново, различно и голямо;
- зарежда деца и родители с положителни емоции – защото докато сме на празник неусетно и в непринудена обстановка учим (в „уроците на отворени врати“ и „европейски ден на езиците“);
- дава самочувствие и на по-трудно успяващите деца - защото работим по двойки; в екип; по групи – за да могат да мерят „ръст“ с всички други;
- родителите са съпричастни – и тях сме включвали като „помощ от публиката“, а и винаги присъстват и ни подкрепят;
- в работата на отборите – са помагали колеги учители, възпитатели, директор и читалищен секретар като жокер „помощ от приятел“;
- обич и интерес към всичко българско (в „Хоби“ Ателие“) - придобиват нови познания за бита на българина от нашето минало и история.

12. Възможности за прилагане в други български детски градини и училища, които реализират идентични образователни дейности и преследват идентични образователни цели.

Предлаганите начини на работа или елементи от тях - при проявен интерес могат да бъдат прилагани и в други училища и градини.

Направо си е предизвикателство да обменим опит с колеги с подобни практики или интереси - като проведем по едно „разменно занятие“ на чужда територия с техните дечица.

13. Ограничения и възможни затруднения

Ограничения при проявен интерес към приложението на тези форми няма.

Затруднения не съществуват: при проявено желание за приложение от колеги мога да помогна като предложа много варианти от „кухнята” като опит през годините.

Тези форми на работа ме сюрпризираха особено приятно – не съм си представяла точно, че така радушно ще се приемат и превърнат в дългогодишна практика с деца, родители и публика в урочната и извънурочната работа.

14. Устойчивост / целесъобразност на практиката. Условия за постигане на устойчивост

Устойчивостта на практиката се появи в движение като следствие на нейното дългогодишно прилагане. Целта на тези практики е да внесе разнообразие за ученици, родители и мен; да породи интерес и изява дори и на по-стеснителните и плахи дечица; да придобият самочувствие и увереност заедно с родителите си.

Вместо заключение:

Много е лесно и приятно да се работи в село Ботево – тук всички помагат, жив е още възрожденския дух на българина.

15. Контакти за допълнителна информация на автора, реализирал практиката:

Адрес на блог, училищен сайт и /образователен портал

училищен сайт: www.botev4e.dir.bg

Телефон: 0899593291

Адрес: гр. Ямбол, ул. „Срем” бл.3, вх. „Г”, ап.69, ет. II

Мария Атанасова Желязкова-Димова

Електронна поща: mary.atanasova@abv.bg